

ΑΖΤΕΚΟΙ & Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΟΥΣ

• Ποιοι ήταν οι «Αζτέκοι»;

- Με τον όρο **Αζτέκοι** εννοούνται συγκεκριμένες φυλετικές ομάδες οι οποίες κατοικούσαν στο κεντρικό [Μεξικό](#), και ιδίως όσοι μιλούσαν τη [γλώσσα νάουατλ](#) και κυριάρχησαν σε μεγάλα τμήματα της [κεντρικής Αμερικής](#) από τον 14ο μέχρι τον 16 αιώνα. Η [λέξη](#) *aztecatl* σημαίνει, στα [νάουατλ](#), «άνθρωποι από το Αζτλάν», έναν [μυθολογικό](#) τόπο-αφετηρία για τους ομιλούντες της [νάουατλ](#). Στη συνέχεια υιοθετήθηκε για να περιγράψει τη φυλή των Μεσικά, η οποία αποίκισε την κοιλάδα του Μεξικού και ίδρυσε τις ακμάζουσες πόλεις [Τενοτσιτλάν](#) και Τλατελόλκο. Ο όρος Αζτέκος μπορεί επίσης να αναφέρεται σε όλους τους [ιθαγενείς](#) λαούς και τις πόλεις-κράτη οι οποίοι μοιράζονταν μεγάλο μέρος της φυλετικής και πολιτιστικής τους ταυτότητας με τους Μεσικά, τους Ακολούα και τους Τεπανέκους, και χρησιμοποιούσαν τη νάουατλ.
- Είναι εφικτό να ορίσουμε τον πολιτισμό των Αζτέκων ως το σύνολο των διαφορετικών πολιτιστικών γνωρισμάτων όλων των φυλών που κατοίκησαν στο κεντρικό Μεξικό κατά τη διάρκεια της μετακλασικής περιόδου. Ο όρος επίσης αναφέρεται σε άλλες δύο εθνοτικές ομάδες, τους Ακολούα και τους Τεπανέκους, οι οποίοι μαζί με τους Μεσικά ίδρυσαν την [Αυτοκρατορία των Αζτέκων](#).

Αυτοκρατορία των Αζτέκων

- Η [Αυτοκρατορία των Αζτέκων](#) ήταν μία αυτοκρατορία η οποία βασιζόταν στους φόρους που εισέπραττε από τους κατακτημένους λαούς και επεκτεινόταν σε ολόκληρη την κεντρική Αμερική, κατά την ύστερη μετακλασική περίοδο. Ιδρύθηκε το 1427, σαν μία τριπλή συμμαχία μεταξύ των πόλεων-κρατών της Τενοτσιτλάν, της Τεξκόκο και της Τλακόπαν, με στόχο τη κατάλυση του κράτους των Τεπανέκων της Αζκαποτσάλκο, οι οποίοι ήταν κυρίαρχοι στη λεκάνη του Μεξικού. Σύντομα οι κυβερνώντες στην Τεξκόκο και στην Τλακόπαν απέκτησαν δευτερεύοντα ρόλο σε μία συμμαχία στην οποία πρωτοστατούσαν οι Μεσικά. Ήταν μία αυτοκρατορία η οποία επέβαλε τον έλεγχό της στα κατακτημένα κράτη είτε τοποθετώντας φιλικούς προς αυτή κυβερνήτες, είτε δημιουργώντας συγγενικούς δεσμούς μέσω γάμων, είτε ακόμα καλλιεργώντας σε όλα τα διαφορετικά φύλα την αίσθηση ότι αποτελούν κομμάτι της. Υπό αυτές τις συνθήκες δεν υπήρχε ανάγκη για ισχυρές στρατιωτικές δυνάμεις που να διασφαλίζουν την τάξη σε όλες τις επαρχίες της αυτοκρατορίας. Οι υποτελείς λαοί έφεραν την υποχρέωση να πληρώνουν τακτικά φόρο στην Τενοτσιτλάν, ενώ το γεγονός ότι η επικοινωνία και το εμπόριο μεταξύ των απομακρυσμένων περιοχών της αυτοκρατορίας ήταν σχεδόν ανύπαρκτο, ανάγκαζε όλους τους λαούς να στρέφονται στους Μεσικά για πρώτες ύλες και αγαθά. Με αυτόν τον τρόπο η Συμμαχία πέτυχε την οικονομική εξάρτηση όλων των κατακτημένων κρατών από την ίδια.

Στο απόγειό τους, οι Αζτέκοι ήλεγχαν μία περιοχή η οποία εκτεινόταν από τον Ειρηνικό μέχρι τον Ατλαντικό ωκεανό.

Πολιτισμός των Αζτέκων

- Ο πολιτισμός των Αζτέκων, των λαών δηλαδή που αναγνωρίζουμε ως Αζτέκους, μοιράζεται αρκετά κοινά χαρακτηριστικά με τους υπόλοιπους προκολομβιανούς πολιτισμούς της κεντρικής Αμερικής, εξαιτίας της ώσμωσης μεταξύ τους. Ως εκ τούτου, δεν νοείται Αζτέκικος πολιτισμός εκτός του γεωγραφικού και χρονικού πλαισίου στο οποίο άνθισε, παρά μόνο σαν ένα αλληλένδετο κομμάτι του ευρύτερου μεσοαμερικάνικου πολιτισμού της προκλασικής περιόδου.
- Κοινά στοιχεία τα οποία συναντώνται σε όλους τους μεσοαμερικάνικους πολιτισμούς είναι, ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά, η καλλιέργεια [καλαμποκιού](#), ο διαχωρισμός σε κοινωνικές τάξεις, το πάνθεο, καθώς και η χρήση δύο ημερολογίων, του τοναλπουάλι των 260 ημερών και του σιουποουάλι, με κύκλο 365 ημερών. Αυτά τα δυο ημερολόγια συμπίπτουν χονδρικά κάθε 52 χρόνια.

Κοινωνική δομή

- Η ανώτερη τάξη στην κοινωνία των Αζτέκων ονομαζόταν πιπίλτιν και ήταν αυτό που θα αποκαλούσαμε αριστοκρατία. Αρχικά η θέση τους δεν ήταν κληρονομική όμως αργότερα το σύστημα κοινωνικής διαστρωμάτωσης απέκτησε κληρονομικά δικαιώματα. Η δεύτερη ομάδα ήταν οι μασεουάλτι, οι οποίοι αρχικά ήταν αγρότες. Υπολογίζεται πως το ποσοστό των μασεουάλτι σε σχέση με τον συνολικό πληθυσμό των Αζτέκων στο 20%. Το υπόλοιπο 80% της κοινωνίας αποτελούσαν οι πολεμιστές, οι τεχνίτες και οι έμποροι. Σταδιακά η πλειοψηφία των αγροτών μετατράπηκαν σε τεχνίτες και καλλιτέχνες.
- Η τάξη των [δούλων](#) έπαιζε επίσης σημαντικό ρόλο στην κοινωνία των Αζτέκων. Ένας ελεύθερος πολίτης μπορούσε να γίνει δούλος εξαιτίας χρεών, σαν τιμωρία σε έγκλημα ή ως αιχμάλωτος πολέμου. Ένας δούλος μπορούσε να έχει περιουσία, ακόμα και άλλους δούλους, όμως με τον εξανδραποδισμό του όλα τα ζώα του και η περιουσία του κατέληγαν στον κύριό του. Συνήθως υπήρχαν δύο τρόποι να απελευθερωθεί ένας σκλάβος: εξαγοράζοντας την ελευθερία του, ή με το να παντρευτεί ή να κάνει παιδιά με τον αφέντη του. Άλλη, σπανιότερη περίπτωση, ήταν μετά τον θάνατο του κυρίου τους οι δούλοι με την πλέον αξιοσημείωτη απόδοση να απελευθερώνονταν. Οι υπόλοιποι μεταφέρονταν σαν μέρος της κληρονομιάς του θανόντα.

Τέχνες & εκπαίδευση

- Μέχρι την ηλικία των δεκατεσσάρων, την ευθύνη για την εκπαίδευση των παιδιών είχαν οι γονείς υπό την εποπτεία ειδημόνων από το κράτος. Μέρος αυτής της εκπαίδευσης αποτελούσε η εκμάθηση κανόνων, γνωμικών και πεποιθήσεων, που λέγονταν ουεουετλάτολι και εμπειρείχαν τα ήθη, τη σοφία και τα ιδανικά των Αζτέκων. Υπήρχαν δύο ειδών σχολεία: το *telpochcalli* για τεχνικές και στρατιωτικές σπουδές και το *καλμέκακ* για εξειδίκευση στην αστρονομία, τη γραφή, τη διοίκηση και τη θεολογία, μεταξύ άλλων.
- Οι Αζτέκοι είχαν σε εκτίμηση τη μουσική και την ποίηση, σχεδόν σε κάθε εκδήλωση πραγματοποιούνταν μουσικές παρουσιάσεις και διαγωνισμοί ποίησης. Υπήρχαν επίσης δραματοποιημένα δρώμενα τα οποία περιλάμβαναν καλλιτέχνες, μουσικούς και ακροβάτες. Έχει διασωθεί ένας αξιοσημείωτος όγκος αζτέκινης ποίησης, η οποία συγκεντρώθηκε κατά κύριο λόγο την εποχή της κατάκτησης της αυτοκρατορίας. Η ποίηση χωριζόταν σε διάφορα είδη. Η γιαοσουικάτλ ήταν αφιερωμένη στον πόλεμο και στους θεούς του, η τεοσουικάτλ στους θεούς, στους μύθους της δημιουργίας και στα λατρευτικά τελετουργικά, ενώ η σοτσισουικάτλ στα λουλούδια και στη φύση. Υπήρχε επίσης πεζογραφία, η *tlahtolli*, η οποία χωριζόταν κι αυτή σε επιμέρους κατηγορίες και είδη.

Μουσική

- Οι Αζτέκοι θεωρούσαν την τέχνη της μουσικής ένα είδος κρατικού θεσμού. Δίπλα σε κάθε ναό υπήρχε το σπίτι του τραγουδιού που ήταν κάτι ανάλογο με τα σημερινά ωδεία. Είναι δυνατό σήμερα να διακριθούν μέσα από την πλούσια πολυμορφία της μουσικής των Αζτέκων τέσσερα κύρια μουσικά είδη: η μουσική που προοριζόταν να συνοδεύει τους χορούς και τις μεγάλες ομαδικές τελετές, λαϊκές ή θρησκευτικές, η στρατιωτική μουσική, η λυρική μουσική, που συνήθως παιζόταν από ένα άτομο και τέλος, η επική και αφηγηματική μουσική.
- Το **Μαριάτσι** και οι μουσικοί *μαριάτσι* είναι ένα [μουσικό είδος](#) που προήλθε από το δυτικό [Μεξικό](#). Επηρεάστηκε από την ιστορική και [πολιτιστική ανάπτυξη](#) του δυτικού Μεξικού. Σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας των μαριάτσι, οι μουσικοί εκτέλεσαν πειραματικά έργα με [πνευστά](#) και [κρουστά](#). Επιπλέον, το είδος επηρεάστηκε από [κοινωνικούς](#) και [ιστορικούς](#) παράγοντες ως προς το ρεπερτόριο. Είναι σημαντικό στοιχείο για τη μελέτη της μεξικάνικης μουσικής, καθώς διαμορφώθηκε κατά την [αποικιακή](#) περίοδο, βρήκε την ουσία του στην [μετα-αποικιακή](#) εποχή, και άκμασε στην [εθνικιστική](#) περίοδο, ενώ απέκτησε παγκόσμια επιρροή στη σύγχρονη εποχή. Το 2016, η [UNESCO](#) αναγνώρισε το μουσικό είδος μαριάτσι ως [άυλη πολιτιστική κληρονομιά](#).

ΠΗΓΕΣ:

<https://images.app.goo.gl/zYMsgKVnaCyzPdQB8>
<https://images.app.goo.gl/TBWL1Pt74rQSTChj8> ,
<https://images.app.goo.gl/9GaWboHNqxcXdUih9>
<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B1%CF%81%CE%B9%CE%AC%CF%84%CF%83%CE%B9>
<https://images.app.goo.gl/DAXPACT9FbyRT3bS8>
<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B6%CF%84%CE%AD%CE%BA%CE%BF%CE%B9>